

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

Versus VI. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis
conceptit me mater mea.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

de ostia, velo fenestras obnube, intimos cubilium recessus
pete. Quid totum tibi proderit? An minùs fortassis ibi
præsens DEUS, quàm in foro publico? *In omni loco oculi
Domini contemplantur bonos & malos. Prov. 15. v. 3.* Quod
cùm ita sit, quocunque demum è loco boni, quocunque è
loco mali vocentur ad tribunal Christi, perinde omnino
erit. Omni in loco præsensem sibi illum habuerunt, sive
cùm bene, sive cùm malè agerent.

VERSUS VI.

*Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in pec-
catis concepit me mater mea.*

CONSIDERA, istud enim esse particulam, quæ orationem I.
posteriorem cum priore connectit, cujus ea vis est,
ut reddat rationem ejus, quod ante dictum est. Jam
coeperat ostendere David, DEUM in ferenda de ipso sen-
tentia triumphaturum, se verò victum iri: *vinces cùm judi-
câris*: & ad hoc adstruendum, firmamentum adduxerat,
quo nullum in hoc genere potentius; ipsius scilicet Judicis
in scelere admittendo præsentiâ. *Malum coram te feci.*
Et tamen hoc ille non contentus, descendit insuper ad hoc
demonstrandum ex Præsumptionibus, quæ nascebantur ex
pravis Rei propensionibus, & idcirco subiecit: *Ecce enim
in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me ma-
ter mea.* Præsumptiones istæ, ut verum fateamur, viden-
tur planè esse supervacaneæ. Ubi enim Judici de delicto
evidenter constat, de quo ferenda est sententia, quid ipsi
Præsumptionibus opus est, ut rectè judicâsse demonstretur?
Præsumptiones substituuntur, cùm desunt argumenta cer-
ta, &

ta, & in dubiis probationem faciunt nunc plenam, nunc semiplenam, prout magis minusve fortes sunt. Quidquid tamen de hoc sit: noverat David ad consequendam à DEO misericordiam non esse rationem magis aptam, quam se magis magisque Reum convictum palam facere. Non censuit proinde sibi utendum normâ, nostrate in foro usitatâ, Evidentiâ delicti, quamquam ad damnandum ipsum plus quam sufficienti, voluit, si aliud non posset, Præsumptiones saltem addere, & Præsumptiones quidem omnino firmissimas; dum factus est, se ita proclivem ad malum, ut mali esset planè nihil, quod non de ipso credi confestim posset. O felices illos Peenitentes, qui in hoc Davidem sequuntur! Isti enim verè viam invenerunt optimam placandi DEUM. Quid juvant excusationes coram illo, coram quo sola valet sui accusatio? *Propter nomen tuum Domine propitiaberis peccato meo; multum est enim. Psal. 24. v. 11.*

- II. Considera, duplex fuisse malum, de quo ipse erat judicandus, ut superius indicatum est, malum peccati respectu sui, & iniquitatis, respectu Proximi. Rectè procul dubio tu (pergit dicere ad DEUM David) rectè *vinces cum judicaveris*. Quæ enim Præsumptio peccati & iniquitatis non militabit contra me, cum in peccato ego conceptus sim, & conceptus sim in iniquitatè. *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* His verbis necesse est illum intellexisse vel peccatum originale, in quo eum parentes sui genuerint, vel peccatum actuale. Non potuit autem intelligere peccatū actuale, utpote natus thoro legitimo. Igitur Originale peccatum intellexerit oportet. Atque hoc præ alio quovis potens
erat

erat ad adstruendum quod volebat. Nullum enim peccatum actuale, quantumcunque enorme, quo, in ipso generando, se parentes obstrinxissent, transfudisset in illum propensionem eam tam pravam, quam in atroci suo facinore ostenderat; hæc ab Originali in ipsum promanavit. Et ratio est; quia possunt quidem homines generare prolem ejusdem secum speciei, hoc est similem in omnibus, quæ ad communem cum ipsis naturam humanam pertinent, ut est peccatum Originale, quod idcirco *languor nature* dicitur; non tamen possunt generare sibi similem in individuo, in illo nimirum, quod est proprium personæ ipsorum, ut sunt maximè actus, qui à libero arbitrio proveniunt, sive boni isti, sive mali sint.

Igitur ut redeamus in semitam: en quam Præsumptione omnis peccati, & omnis iniquitatis in se, quantumcunque hæc essent enormia, David adduxerit; esse nimirum se conceptum in illa perturbatione, quæ est fons omnis iniquitatis, & omnis peccati. Hinc etsi peccatum Originale non nisi unicum sit in singulis hominibus, juxta illud *Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccatum Mundi. Jo. 1. v. 29.* Non tamen locutus de illo est David numero singulari, sed plurali, tribuendo ipsi nomen multorum; cum re vera multorum ipsum fons sit & origo, imò omnium. *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* O egregiam igitur artem persuadendi, ut facile habeamur Rei, etsi accusationes contra nos in medium allatæ parùm firmæ essent! Quid igitur erit, quando illæ firmissimæ sunt?

Considera, quòd, cum Peccatum Originale, de quo hinc sermo, sit pravitas omnibus generatim mortalibus communis, non videatur idcirco potuisse à Davide adduci an-

quam

III.

quam Præsumptio sufficiens ad ipsum in particulari reum adstruendum: secus enim si esset, quis non videt hominem quemcunque, quamlibet eminenti Sanctitate, posse in judiciis præsumi reum cujuscunque adulterij, cujuscunque homicidij; cum ipse perinde, ac mortalium ceteri, conceptus sit in tam perversa propensione, qualis est hæc, quæ noxæ originariæ pœna est? Sed adverte solerter, & videbistum locum fore huic in alteram partem argumento, si Judex contra Reum Præsumptione tali uteretur; non verò si Reus ipse Judici illam proponat.

Locus esset argumento, modò allato, si Judex uteretur Præsumptione contra Reum; quia Judex non potest unquam judicare, imò ne suspicari quidem, quòd quis sit reus ullius sceleris admissi, ex eo duntaxat, quia ille conceptus est in peccato; neque unquam hoc ex capite progredi potest ad ipsum torquendum, quantumvis moderatè, imò ne quidem ad ipsum capiendum, aut carcere constringendum. Aliter se res habet, si Præsumptionem ejusmodi in medium afferat coram Judice reus, de admissio scelere sincerè dolens. Reus, qui probè novit, quàm intus apud se perturbata sint omnia, ob eam, quâ facultates ceteræ voluntati, voluntas autem Rationi, Ratio DEO repugnat, perduellionem, quàm non infirmum inde sumit argumentum credendi de se pessima quæque, & apertè profitendi?

Verum quidem est, quòd hac ex perduellione nullum homo possit argumentum sumere de admissio à se re ipsa peccato aut iræ, aut foedæ libidinis, aut superbiæ, aut quocunque alio, quando ipsi constat, rem se aliter habere. At cum dubius est, facillimè propendere potest ad credendum, se deliquisse, cum in se ipso contra se ipsum habeat Præsumptionem ex perversitate congenita. Cum autem
certum

certum est peccatum, potest etiam, imò debet facillimè propendere ad credendum firmiter, non alteri quàm sibi mali illius culpam adscribendam. Non est illa adscribenda pravis Sodalibus, non Superioribus parùm prudentibus, non Servis importunis, non malis Dæmonibus molestè impellentibus, sed soli & uni homini, qui suâ se Concupiscentiâ passus est induci ad malum quod patravit: *Concupiscentia subvertit cor tuum. Dan. 13. v. 56.* Vides igitur, quid in delicto à se admissio fecerit David? Non contulit culpam in pulchritudinem feminæ, quæ fuit petra scandali; non in incautam ejus agendi rationem, quâ ipsam non puduit lavari loco aliorum oculis exposito; non in facilitatem, quâ ipsa cessit petitioni nefariæ & inconsultæ; non in alteram quamcunque in DEI oculis frivolam rationem: uni illam sibi attribuit: *Dixi, confitebor adversum me injustitiam meam Domino. Psal. 31. v. 5.* Noverat enim perbene, habere se intra semetipsum omnem veram totius mali originem. *Mulier longè, libido propè. Alibi erat, quod videret, in eo unde caderet. S. August. in Psal. 50.* Cur igitur tu modo tam diverso te geris, qui semper in alios culpam conjicis mali quod perpetras?

IV.
 Considera, quàm latus sit iste campus, qui se aperit, ad vivendum in perpetua sui abjectione: Si nimirum profundè in te ipsum descendas, & ibi contempleris, quòd modò dicebamus; esse intra temetipsum totam originem omnis mali! *Humilitatio tua in medio tui. Mich. 6. v. 14.* Et ô originem inexhaustam, & semper scaturientem! Etsi enim Gratiâ Baptismi acceperis veniam totius culpæ, quæ inest noxæ Originariæ, multum tamen relictum fuit illius, quod eadem noxa secum fert pœnæ, & hæc est illa Lex fornicis, quæ idcirco Lex dicitur, quia non excludit quem-

E

quam

quam (nisi per privilegium prorsus singulare) est tamen lex pœnalis, quæ consistit in pugna quadam perpetua carnis contra spiritum: *Sentio aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ, & captivantem me in lege peccati, Rom. 7. v. 23.* Duplex idcirco effectus est, qui inde in te nascitur: Summa quædam renitentia contra bonum, quod à te DEUS exigit, & summa propensio ad malum, quod tibi prohibet. Perpende igitur, an non hoc utroque ex capite habeas, unde abjectè de te sentias? Si DEI adjutorium deesset, quæ tandem fors tua foret? ecquid tandem boni faceres ex te solo? imò quid mali non faceres? Inito numerum, si potes, propensionum pravarum, quæ te infestant, Ambicionis, Fastûs, Gulæ, Intolerantiæ, Invidiæ, Avaritiæ, Acediæ, Impudicitæ, & inde quod res est colliges. Objice animo ferarum septum amplissimum, in quo stabulantur Ursi, Lupi, Leones, Tigrides, Pardi, Pantheræ; nec tamen quidquam ulli nocent. Cogita autem pandi alicubi septum, unde solùm exitus ipsis pateat. O quàm tum omnes, secutæ naturæ suæ impetum, turmatim prorumpent hâc illac ad fruendum libertate obtentâ! Quæ belluinas tuas propensiones regit ac frenat, DEI tui gratia est, quæ præcipuè obsistit, ne impetu suo proruant, facitque ut frustrentur conatu, quo ad libertatem non debitam aspirant. *Salvator ponetur in ea murus & antemurale. Jf. 26. v. 1* Murus, Gratiâ interiore, *Antemurale* Gratiâ externâ. Tolle hunc obicem, ut potes, si vis; ô te infelicem! quò non illæ erumpent?

Atque hoc est, quod te semper non humilem modò, ut dictum est hætenus, sed trepidum etiam servare potest. Lex enim Fomitis vitæ nostræ toti coæva est (quæ hâc etiam causâ Lex dicitur, ut differat ab iis decretis ac statutis, quæ certo

certo

certo tantum tempore durant) & quamquam operam abnegationis sensim frangantur vires tyrannidis istius miseræ, quâ nos subiectos tenet, nunquam tamen penitus, nisi cum vita, vires omnes amittet. Quamdiu proinde anhelitum reciprocas, tamdiu timere temetipsum debes. *Serva timorem Domini, & in illo veterasce. Eccl. 2. v. 6.* Et si quis eum tuum timorem miratur, irridet, & quærit, quid tandem metuas? reponere confestim: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* An non hæc sufficiens est trepidandi causa hominibus etiam Sanctissimis? *Non est peccatum quod faciat homo, quod non possit facere alter homo;* Et cur istud? quia omnes ex eodem fragili luto facti sumus.

Considera, quæ fuerit causa, ob quam, cum in peccato se conceptum asserere David vellet, dixerit *in peccatis concepit me mater mea.* Ut ad amissum loqueretur, videtur potius dicere debuisset *Pater meus;* Originaria siquidem noxa in nostrum quemlibet Patris, non Matris culpam transfunditur. *Peccatum originale non contrahitur ex Matre, sed ex Patre. S. Th. 1. 2. q. 48. a 5.* Transfunditur ex Patre, quia Pater ille est, qui respectu nostri fungitur vice Adami, in quo peccavimus, tanquam descendentes, in Capite: non transfunditur ex Matre, quia respectu nostri Mater pro Eva est, in qua non peccavimus. Ut quid igitur dicitur *Mater mea?* Ut quid dicitur? ad adstruendum id, quod Davidi erat propositum. Propositum erat Davidi (ut ostensum est hætenus) ostendere se propensissimum ad malum. Consistit porro hæc ad malum propensio non in eo, quod peccatum originarium habet de culpa: consistit in eo, quod hoc peccatum habet de pœna, quod est illa carnis contra Spiritum pugna perpetua. *Igitur ego ipse*

E 2

mente

*mente servo legi DEI, carne autem legi peccati. Rom. 7. Cur igitur existimes Davidem rectius fuisse dicturum Pater meus, quàm Mater mea? Verum est, noxam originariam à Patre transfundi, sed transfundi secundum id quod in eo de culpa est. Super hoc autem David non potuit fundare illam contra se Præsumptionem; jam enim culpæ veniam in Circumcisione acceperat, quæ est Baptismi Symbolum, Solùm illam fundare poterat in eo, quod peccatum illud habet de pœna, quæ etiam oblitteratâ culpâ perseverat, in carnis inquam indomitæ petulantia. Quis autem nescit, indomitam hanc & petulcam carnem nostram magis à Matre, quàm Patre, nobis obtingere? atque hâc causâ tanto ad rem aptius voluit dicere David *in peccatis concepit me Mater mea, quàm Pater meus.* O te beatum, si eò progressus fueris, ut te assuefacias ad præsumendum de te pessimum, quod possis, & ad id profitendum! Et verò jure id semper feceris, quamdiu mortales has exuvias circumfers, illas inquam infectas exuvias, quibus te non minùs, quàm alium quemvis, Mater tua circumdedit.*

VERSUS VII.

Ecce enim Veritatem dilexisti: incerta & occulta Sapientia tua manifestasti mihi.

- I. **C**onsidera, Davidem ad placandum certiùs DEUM ratum fixumque habere, nihil penitus ad se purgandum afferre, sed tantùm ad accusandum; cum pergat magis magisque se reum demonstrare ita apertè convictum, ut penitus nihil ipsi supersit, quò recipiat se, nisi ad principio statim imploratas miserationes DEI, nullis terminis